

Jak se šijí oděvy?

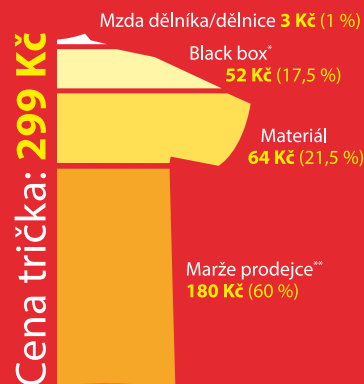
Cesta oděvu od rostliny přes šití až po jeho nákup je dlouhá a skrývá řadu problémů. Zjistit, kde a za jakých podmínek jsou vyráběny, je mnohdy náročné. Zaměstnanci oděvních továren v zemích globálního Jihu i Evropy čelí každý den nedůstojným pracovním podmínkám. Mezi největší problémy patří extrémně dlouhá pracovní doba, nízké mzdy, neproplacené přesčasů nebo represe odborů. Výjimkou není ani dětská práce. Mezinárodní oděvní společnosti nepříznivou situaci při výrobě příliš neřeší. Přestože dodavatelské továrny v drtivé většině nevlastní, nesou za pracovní podmínky pracovníků a pracovníků odpovědnost.

Věděli jste, že...

- mzda většiny zaměstnanců oděvních továren v zemích globálního Jihu i řady pracujících v Evropě nepokryje náklady na důstojný život
- většina oděvů, které se v Evropě prodají, pochází z Číny (39,8 %), Bangladéše (13,6 %) a Turecka (12,4 %)?
- existují státy (Bangladéš a Kambodža) závislé především na vývozu oděvů?
- řada oděvních značek (C&A, H&M, Zara, apod.) má mnohdy větší moc, než státy, ve kterých se oblečení vyrábí?
- v průměru každý člověk v ČR spotřebuje 15 kg textilu za rok?

Co skrývá cena trička

Rozložit přesně cenu konvekčního oděvu podle podílu jednotlivých článků dodavatelského řetězce je téměř nemožné. Důvodem je netransparentní dodavatelský řetězec a rozdílné přístupy k vyčíslení jednotlivých položek. Pokud se někde takové rozložení objeví, vždy musí jít o konkrétní firmy, v konkrétní době. Uvedený rozklad ceny je proto ilustrativní a vychází z porovnání několika dostupných zdrojů.

* Zahrnuje:

- Náklady na zisk továrny – náklady na výrobu oděvů (nastříhání látky až po konečný zabaleny produkt, odvody a pojištění za zaměstnance, energie, správa továrny apod.) Částka se může pohybovat v rozmezí 0,5–2 % z konečné ceny produktu. Zisk majitelů továrny se pohybuje v rozmezí 3–5 % z konečné ceny produktu.
- Náklady na dopravu – náklady mohou zahrnovat daně související s exportem a importem, pojištění a cenu samotné dopravy. Běžně se pohybují v rozmezí 7–14 % z konečné ceny produktu.
- Náklady na zisk zprostředkovatele – zprostředkovatel může nést náklady spojené s objednávkami zboží u výrobce a dále pak např. s naložením zboží. Náklady na zisk zprostředkovatele se pohybují v rozmezí 1–5 % z konečné ceny produktu.

** Zahrnuje zisk a veškeré náklady prodejce (značky), včetně mezd, energií, pronájmu prostor, DPH atd.

Jaké značky nabízejí etické produkty?

Firmy zapojené do nezávislé iniciativy Fair Wear Foundation (FWF – www.fairwear.org) se vyznačují transparentním dodavatelským řetězcem s pravidelnými kontrolami. Další variantou může být nákup zboží od členů World Fair Trade Organization (WFTO – www.wfto.com) zaručující férové a odpovědné obchodování.

Důstojná mzda

Důstojná mzda (living wage) je příjem za běžnou pracovní dobu (max. 48 hodin za týden), který poskytne pracujícím a jejich rodinám dostatek finančních prostředků potřebných k naplnění základních životních potřeb a umožní jim žít důstojným životem.

Kampaň v ČR zblízka

Jak vzniklo tričko, které nosím? Šily ho děti, které kvůli práci nechodí do školy? Nebo dělnice se spoustou přesčasů, bez přestávek, bez pitné vody – za nedůstojnou mzdu?

1

jídlo

2

nájem

3

zdravotní péče

4

vzdělání

5

oblečení

6

doprava

7

úspory

Důstojná mzda

Clean Clothes

Česká republika

ekumakad.cz

nazemi.cz

Clean Clothes Campaign (CCC)

- od roku 1989 prosazuje zlepšování pracovních podmínek v dodavatelských řetězcích globalizovaného oděvního průmyslu nejen v zemích globálního Jihu, ale i v zemích střední a východní Evropy.
- mezinárodní platforma nevládních organizací a odborů, ČR se stala její součástí v roce 2014
- prosazuje dodržování pracovních lidských práv (například bezpečnosti práce, svobody sdružování, rovnosti či práva na důstojnou mzdu
- vyzývá firmy, politické představitele i spotřebitele k odpovědnosti
- podporuje odpovědné veřejné zakázky i individuální nákupy

CLEAN CLOTHES ČESKÁ REPUBLIKA PODPORUJÍ:

Ekumenická akademie

www.ekumakad.cz

www.facebook.cz/ekumakad

NaZemi

www.nazemi.cz

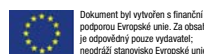
www.facebook.com/nazemicz

www.facebook.com/usiltonanas

Jak se zapojit?

- zapojte se do kampaní nevládních organizací: Ušili to na nás
- uspořádejte besedu, promítání nebo výstavu s naší podporou
- sledujte aktuální dění nejen na facebooku
- zohledňujte sociální a enviromentální dopady produkce oblečení a nakupujte odpovědně

Tento materiál vznikl v rámci projektu „TriNet Global – Místní správa, podnikatelský sektor a univerzity jako nositelé změny“.

Dokument byl vytvořen s finanční podporou Evropské unie. Za obsah je odpovědný pouze vydavatel; neodráží stanovisko Evropské unie.

Clean Clothes

Česká republika

Všichni pracující v globalizovaném oděvním průmyslu musí mít možnost uplatnit svá práva nejen v zaměstnání, ale i v běžném životě.